

SPORAZUM

IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I REPUBLIKE SLOVENIJE O SOCIJALNOM OSIGURANJU

"Službeni glasnik RS" - broj 111/09

Republika Srbija i Republika Slovenija u nastojanju da urede međusobne odnose u oblasti socijalnog osiguranja zaključuju sledeći sporazum:

DEO I OPŠTE ODREDBE

Član 1. Definicije pojmova

(1) U ovom sporazumu sledeći izrazi znače:

1. "Srbija" - Republika Srbija,

"Slovenija" - Republika Slovenija;

2. "državljanin"

- za Srbiju - državljanin Republike Srbije,

- za Sloveniju - državljanin Republike Slovenije;

3. "pravni propisi"

zakoni i drugi propisi koji se odnose na oblasti, navedene u članu 2. stav 1. ovog sporazuma;

4. "nadležni organi"

- za Srbiju - ministarstva nadležna za pravne propise iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma,

- za Sloveniju - ministarstva nadležna za pravne propise iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;

5. "nosilac"

zavod, fond ili organ nadležan za sprovođenje pravnih propisa iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;

6. "nadležni nosilac"

nosilac kod kojeg je lice osigurano na dan podnošenja zahteva za davanje ili usluge ili od kojeg ima ili bi imalo pravo na davanja ili usluge;

7. "organi za vezu"

organi ovlašćeni za neposredne međusobne kontakte radi efikasnijeg sprovođenja ovog sporazuma;

8. "osiguranik"

lice osigurano prema pravnim propisima iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;

9. "član porodice"

lice koje je kao takvo određeno ili priznato prema pravnim propisima iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;

10. "period osiguranja"

period plaćenog doprinosa, sa njim izjednačeni periodi i drugi periodi koji se kao takvi priznaju prema pravnim propisima država ugovornica;

11. "prebivalište"

mesto u kojem je lice nastanjeno sa namerom da u njemu stalno živi i u kojem je prijavljeno u skladu sa odgovarajućim pravnim propisima;

12. "boravište"

mesto gde se lice privremeno zadržava ili boravi;

13. "davanje"

novčano davanje prema pravnim propisima iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;

14. "usluga"

zdravstvena usluga uključujući ortopedsku i druga pomagala prema pravnim propisima iz člana 2. stav 1. ovog sporazuma;

15. "hitne zdravstvene usluge"
usluge koje nije moguće odgoditi, a da pri tom ne bude ugrožen život ili zdravlje lica.
(2) Ostali izrazi u ovom sporazumu imaju značenje određeno pravnim propisima svake od država ugovornica.

Član 2. Pravni propisi na koje se sporazum odnosi

(1) Ovaj sporazum se odnosi:
na srpske pravne propise o:
1) zdravstvenoj zaštiti i obaveznom zdravstvenom osiguranju;
2) novčanoj naknadi za vreme porodijskog odsustva;
3) obaveznom penzijskom i invalidskom osiguranju i
4) osiguranju za slučaj nezaposlenosti.
na slovenačke pravne propise o:
1) zdravstvenoj zaštiti i obaveznom zdravstvenom osiguranju;
2) roditeljskim naknadama;
3) obaveznom penzijskom i invalidskom osiguranju i
4) osiguranju za slučaj nezaposlenosti.
(2) Ovaj sporazum odnosi se i na sve pravne propise kojima se menjaju ili dopunjuju pravni propisi iz stava 1. ovog člana.
(3) Ovaj sporazum ne odnosi se na pravne propise o drugim sistemima socijalnog osiguranja, niti na novo uvedene oblasti socijalnog osiguranja, kao ni na sisteme koji se odnose na žrtve rata i njegove posledice.

Član 3. Lica na koja se sporazum primenjuje

Ovaj sporazum primenjuje se na:
1) lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obe države ugovornice i
2) druga lica koja ostvaruju prava po osnovu osiguranja lica, navedenih pod tačkom 1.

Član 4. Jednaki tretman u primeni pravnih propisa

Prilikom primene pravnih propisa jedne države ugovornice, državljani druge države ugovornice tretiraju se isto kao i državljani prve države ugovornice, ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno.

Član 5. Isplata davanja

(1) Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno, penzije i druga davanja na koja lica ima pravo prema pravnim propisima jedne države ugovornice ne mogu se umanjiti, promeniti, zamrznuti, oduzeti ili zapleniti zbog toga što korisnik ima prebivalište ili boravište u drugoj državi ugovornici.

(2) Davanja ostvarena prema pravnim propisima jedne države ugovornice isplaćuju se korisniku sa prebivalištem u drugoj državi ugovornici.

(3) Državljanima druge države ugovornice koji imaju prebivalište u trećoj državi prva država ugovornica isplaćuje penzije i druga davanja, pod istim uslovima kao i svojim državljanima.

(4) Odredbe st. 2. i 3. ovog člana se ne odnose:
u Srbiji na:

- razliku između utvrđenog iznosa penzije i najnižeg iznosa penzije;

- novčanu naknadu za telesno oštećenje;
- novčanu naknadu za pomoć i negu drugog lica;
- naknadu pogrebnih troškova i
- novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti.

u Sloveniji na:

- dodatak za pomoć i negu;
- novčane naknade koje primaju lica u vezi sa invaliditetom;
- državnu penziju;
- oskrbninu;
- invalidninu;
- pogrebninu;
- posmrtninu i
- novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti.

Član 6.

Izjednačenost pravnih činjenica

(1) Ako obavljanje delatnosti koja donosi prihod ili obavezno osiguranje prema pravnim propisima jedne države ugovornice ima pravno dejstvo na određena davanja iz socijalnog osiguranja, takva delatnost ili obavezno osiguranje imaju isto pravno dejstvo u drugoj državi ugovornici.

(2) Odredba stava 1. ovog člana neće se primenjivati na penzije ostvarene prema pravnim propisima Srbije u slučaju zaposlenja ili obavljanja samostalne delatnosti u drugoj državi ugovornici.

DEO II

ODREDBE O PRAVNIM PROPISIMA KOJI SE PRIMENJUJU

Član 7.

Opšta odredba

Na obavezno osiguranje zaposlenih lica i lica koja obavljaju samostalnu delatnost primenjuju se pravni propisi države ugovornice u kojoj se obavlja rad, odnosno samostalna delatnost, ako u čl. 8. ili 9. ovog sporazuma nije drugačije određeno.

Član 8.

Upućeni radnici i druga lica

(1) Ako poslodavac sa sedištem u jednoj državi ugovornici uputi svog zaposlenog na rad u drugu državu ugovornicu, na njega se do kraja 24. kalendarskog meseca od početka rada u drugoj državi ugovornici, primenjuju pravni propisi prve države ugovornice, kao da je još uvek zaposlen u prvoj državi ugovornici. Ako njegov rad treba da se produži za period duži od predviđenih 24 meseca, primena pravnih propisa države ugovornice u kojoj poslodavac ima sedište, uz saglasnost nadležnog organa države ugovornice u kojoj se rad obavlja, može se u izuzetnim slučajevima produžiti za najviše 24 meseca.

(2) Lica koja obavljaju samostalnu delatnost u jednoj državi ugovornici i koja odu u drugu državu ugovornicu radi obavljanja takve delatnosti u kraćem periodu, ostaju osigurana prema pravnim propisima prve države ugovornice, ukoliko njihov boravak u drugoj državi ugovornici ne traje duže od 12 meseci. Ako navedena delatnost traje duže od 12 meseci, primena pravnih propisa prve države ugovornice uz saglasnost nadležnog organa države ugovornice u kojoj se privremeno obavlja delatnost, može se u izuzetnim slučajevima produžiti za najviše 12 meseci.

(3) Na putujuće osoblje poslodavca koji se bavi vazдушnim, drumskim ili železničkim saobraćajem, primenjuju se pravni propisi države ugovornice u kojoj je sedište poslodavca.

(4) Na zaposlenog u poslovnicu ili stalnom predstavništvu poslodavca čije je sedište u drugoj državi ugovornici, primenjuju se pravni propisi države ugovornice u kojoj se nalazi poslovnicu ili stalno predstavništvo.

(5) Na posadu broda, kao i druga lica koja su zaposlena na brodu, primenjuju se pravni propisi države ugovornice pod čijom zastavom plovu brod.

(6) Na lica koja obavljaju poslove utovara i istovara broda, popravke ili nadzora broda u luci druge države ugovornice primenjuju se pravni propisi države ugovornice kojoj luka pripada.

(7) Na lica zaposlena u državnoj upravi i druge javne službenike upućene iz jedne države ugovornice u drugu, primenjuju se pravni propisi države ugovornice koja ih je uputila.

Član 9.

Zaposleni u diplomatskim misijama i konzularnim predstavništvima

(1) Na zaposlene u diplomatskim misijama i konzularnim predstavništvima, kao i na zaposlene kao privatna kućna posluška kod članova ovih misija i predstavništava, upućene u drugu državu ugovornicu primenjuju se pravni propisi države ugovornice iz koje su upućeni.

(2) Na zaposlene iz stava 1. ovog člana koji nisu upućeni, primenjuju se pravni propisi države ugovornice u kojoj su zaposleni, a diplomatska misija, odnosno konzularno predstavništvo, odnosno članovi tih misija i predstavništava koji ih zapošljavaju, dužni su da se pridržavaju odredaba koje važe za poslodavca.

(3) Bez obzira na odredbu stava 2. ovog člana zaposleni koji su državljani države ugovornice čija je diplomatska misija, odnosno konzularno predstavništvo, mogu se, u roku od tri meseca od dana zaposlenja, opredeliti za primenu pravnih propisa te države ugovornice.

Član 10.

Dogovor o izuzecima

Na zajednički zahtev zaposlenog i njegovog poslodavca, odnosno lica koje obavlja samostalnu delatnost, nadležni organi država ugovornica mogu dogovoriti izuzetke od primene odredbi čl. 7. do 9. ovog sporazuma, pri čemu moraju uzeti u obzir vrstu i okolnosti zaposlenja.

DEO III

POSEBNE ODREDBE

Poglavlje 1.

BOLEST I MATERINSTVO

Član 11.

Sabiranje perioda osiguranja

Ako je za sticanje, očuvanje ili ponovo uspostavljanje prava iz zdravstvenog osiguranja potreban prethodno navršen određen period osiguranja, onda se periodi osiguranja koji se uzimaju u obzir prema pravnim propisima država ugovornica sabiraju, ako se ne odnose na isti period.

Član 12.

Ostvarivanje prava

(1) Osiguranik koji je zdravstveno osiguran kod nadležnog nosioca jedne države ugovornice, ima pravo na hitne zdravstvene usluge u toku boravka u drugoj državi ugovornici.

(2) Ukoliko je već nastao osiguranik slučaj, lice osigurano u jednoj državi ugovornici mora da dobije saglasnost nosilaca pre privremene promene boravišta. Saglasnost može da se odbije zbog zdravstvenog stanja.

(3) Lica iz člana 8. st. 1, 2. i 7. i člana 9. ovog sporazuma ostvaruju zdravstvene usluge prema pravnim propisima države ugovornice u koju su upućeni, na teret nadležnog nosioca.

(4) Za usluge veće vrednosti (ortopedska i druga pomagala, duže bolničko lečenje) potrebna je prethodna saglasnost nadležnog nosioca, osim ako bi zbog odlaganja usluge bili ugroženi život ili zdravlje osiguranika.

(5) Osiguranik koji je zdravstveno osiguran kod nadležnog nosioca jedne države ugovornice i kome je isti odobrio da se uputi u drugu državu ugovornicu zbog lečenja koje zahteva njegovo zdravstveno stanje, koristi zdravstvene usluge u drugoj državi ugovornici prema pravnim propisima te države ugovornice i na teret nadležnog nosioca.

(6) Davanja iz zdravstvenog osiguranja isplaćuje nadležni nosilac na svoj teret i prema svojim pravnim propisima.

(7) Odredbe ovog člana primenjuju se i na članove porodice osiguranika.

(8) Članovi porodice koji su zdravstveno osigurani kod nadležnog nosioca jedne države ugovornice imaju pravo na korišćenje zdravstvenih usluga na njegov teret ako imaju prebivalište u drugoj državi ugovornici. Obim, vrsta i način ostvarivanja usluga određuju se prema pravnim propisima nosioca u mestu prebivališta, a trajanje prava i krug članova porodice prema pravnim propisima koji važe za nadležnog nosioca.

Član 13.

Korisnici penzije i članovi njihovih porodica

(1) Korisnik koji prima penziju prema pravnim propisima obe države ugovornice ima pravo na zdravstveno osiguranje prema pravnim propisima države ugovornice u kojoj ima prebivalište.

(2) Korisnik koji prima penziju samo prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a ima prebivalište u drugoj državi ugovornici, ima pravo na zdravstvene usluge prema pravnim propisima druge države ugovornice, na teret nadležnog nosioca prve države ugovornice. U toku boravka u prvoj državi ugovornici taj korisnik penzije ima pravo na hitne zdravstvene usluge prema pravnim propisima i na teret nadležnog nosioca te države ugovornice.

(3) Članovi porodice korisnika penzije koji su zdravstveno osigurani u jednoj državi ugovornici i imaju prebivalište u drugoj državi ugovornici imaju pravo na zdravstvene usluge na teret nadležnog nosioca.

(4) Obim, vrsta i način ostvarivanja zdravstvenih usluga određuju se prema pravnim propisima države ugovornice u kojoj ima prebivalište, dok se krug članova porodice i trajanje prava određuju prema pravnim propisima koji važe za nadležnog nosioca.

Član 14.

Nosioci koji obezbeđuju zdravstvene usluge

Zdravstvene usluge iz čl. 12, 13, 16. i 17. ovog sporazuma obezbeđuje:

- u Srbiji - organizaciona jedinica Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje.
- u Sloveniji - organizaciona jedinica Zavoda za zdravstveno osiguranje Slovenije nadležna po mestu prebivališta ili boravišta osiguranika.

Član 15.

Naknada troškova

(1) Troškove zdravstvenih usluga naknađuje nadležni nosilac u stvarnom iznosu, osim administrativnih troškova.

(2) Organi za vezu mogu da se dogovore i za drugačiji način obračunavanja troškova.

Poglavlje 2.

POVREDA NA RADU I PROFESIONALNA BOLEST

Član 16.

Povreda na radu i profesionalna bolest

(1) Osiguranik koji zbog povrede na radu ili zbog profesionalne bolesti ima pravo na zdravstvene usluge prema pravnim propisima jedne države ugovornice, za vreme boravka u drugoj državi ugovornici ima pravo na zdravstvene usluge prema pravnim propisima koji važe za nosioca u mestu boravišta osiguranika. U tom smislu primenjuju se odredbe člana 12. st. 2. i 4. ovog sporazuma.

(2) Troškovi zdravstvenih usluga naknađuju se u skladu sa odredbama člana 15. ovog sporazuma.

Član 17.

Povreda na putu do posla

Osiguranik sa prebivalištem u jednoj državi ugovornici koji putuje po osnovu važećeg ugovora o zaposlenju radi obavljanja posla u drugu državu ugovornicu, bez prekida i najkraćim putem, i koji u toku putovanja u mesto zaposlenja doživi nesreću, ima pravo na odgovarajuće usluge i davanja prema pravnim propisima o osiguranju u slučaju povrede na radu na teret nosioca druge države ugovornice. Isto važi i za nesreću koju doživi lice na povratku u državu prebivališta neposredno nakon isteka ugovora o zaposlenju po osnovu kojeg je bilo u drugoj državi ugovornici.

Član 18.

Davanje u slučaju profesionalne bolesti

(1) Ako u slučaju profesionalne bolesti treba uzeti u obzir pravne propise obe države ugovornice, odobrava se davanje samo po pravnim propisima one države ugovornice u kojoj je osiguranik poslednji put obavljao posao koji je mogao da izazove tu profesionalnu bolest, ukoliko osiguranik ispunjava uslove prema tim pravnim propisima.

(2) Ako je osiguranik u jednoj državi ugovornici već stekao pravo na davanje zbog profesionalne bolesti, nadležni nosilac te države ugovornice mora i dalje obezbeđivati davanje i u slučaju pogoršavanja bolesti. Ako je, međutim, osiguranik nakon ostvarivanja davanja u prvoj državi ugovornici obavljao posao u drugoj državi ugovornici, kod kojeg postoji isti rizik za profesionalnu bolest zbog koje je već stekao pravo na davanje, davanje po osnovu pogoršanja te bolesti obezbeđuje nosilac druge države ugovornice.

Poglavlje 3.

NOVČANA NAKNADA ZA VREME PORODILJSKOG ODSUSTVA I RODITELJSKA NAKNADA

Član 19.

Novčana naknada za vreme porodiljskog odsustva i roditeljska naknada

(1) Lica koja imaju pravo na novčanu naknadu za vreme porodiljskog odsustva, odnosno roditeljsku naknadu prema pravnim propisima jedne države ugovornice i promene prebivalište ili boravište u drugu državu ugovornicu, zadržavaju to pravo prema pravnim propisima prve države ugovornice.

(2) Ako je za sticanje prava na novčanu naknadu za vreme porodiljskog odsustva, odnosno na roditeljsku naknadu prema pravnim propisima države ugovornice koja obezbeđuje davanje, potreban prethodni period osiguranja, po potrebi se sabiraju periodi osiguranja u obe države ugovornice, pod uslovom da se ne odnose na isti period.

(3) Ako visina novčane naknade za vreme porodiljskog odsustva, odnosno za roditeljsku naknadu zavisi od visine prethodne zarade korisnika, i ako je korisnik navršio propisani period osiguranja na način iz stava 2. ovog člana, kao prethodna zarada uzima se u obzir samo zarada koju je korisnik stekao u državi ugovornici koja obezbeđuje pravo na novčanu naknadu za vreme porodiljskog odsustva, odnosno na roditeljsku naknadu i to tako da se zarada u toj državi smatra kao zarada u celokupnom propisanom periodu.

(4) Licu iz stava 1. ovog člana, novčana naknada za vreme porodiljskog odsustva, odnosno roditeljska naknada, isplaćuje se u državi ugovornici koja je priznala pravo.

Poglavlje 4.

STAROST, INVALIDNOST I SMRT

Član 20.

Sabiranje perioda osiguranja

(1) Ako je osiguranik navršio periode osiguranja prema pravnim propisima obe države ugovornice, kod sticanja, očuvanja ili ponovnog priznavanja prava na davanje, periodi osiguranja se sabiraju, pod uslovom da se ne odnose na isti period. U kojoj meri i kako se uzimaju u obzir periodi osiguranja određuje se prema pravnim propisima države ugovornice u kojoj je osiguranik navršio te periode osiguranja, ukoliko ovim sporazumom nije drugačije propisano.

(2) Ako primenom stava 1. ovog člana nisu ispunjeni uslovi za priznavanje prava na davanje, nadležni nosilac za državljane država ugovornica uzima u obzir i periode osiguranja navršene u trećim državama sa kojima su obe države ugovornice zaključile sporazume o socijalnom osiguranju, odnosno socijalnoj sigurnosti, u kojima je predviđeno sabiranje perioda osiguranja. Ako je sa trećom državom sporazum potpisala samo jedna država ugovornica, nosilac te države ugovornice uzima u obzir za njene državljane i periode osiguranja navršene u trećoj državi.

(3) Periodi osiguranja navršeni u drugoj državi ugovornici uzimaju se u obzir samo u efektivnom trajanju.

(4) Ako je prema pravnim propisima jedne države ugovornice, pravo na određeno davanje uslovljeno navršenjem perioda osiguranja u određenom zanimanju, odnosno poslu ili u zanimanju za koje postoji poseban sistem, nosilac te države ugovornice uzima u obzir i period osiguranja koji je, prema pravnim propisima druge države ugovornice, navršen u istom zanimanju, odnosno poslu ili u odgovarajućem sistemu.

(5) Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice period osiguranja ili određeno činjenično stanje produžava period u kome, da bi se ostvarilo pravo na davanje, mora biti navršen period osiguranja, taj period se produžava odgovarajućim periodom osiguranja, odnosno postojanjem određenog činjeničnog stanja (korišćenje penzije, davanje za slučaj bolesti, povrede na radu, nezaposlenosti) u drugoj državi ugovornici.

Član 21.

Utvrđivanje samostalnog davanja

Ako prema pravnim propisima jedne države ugovornice postoji pravo na davanje bez sabiranja perioda osiguranja, nosilac te države ugovornice utvrđuje davanje isključivo na osnovu perioda osiguranja koje uzima u obzir prema svojim pravnim propisima.

Član 22.

Utvrđivanje srazmernog dela davanja

Ako osiguranik ili član njegove porodice ispunjava uslove za davanje isključivo uzimajući u obzir član 20. ovog sporazuma, pravo na davanje utvrđuje se na sledeći način:

1) nosilac svake države ugovornice će prema pravnim propisima koji se u njoj primenjuju utvrditi da li određeno lice sabiranjem perioda osiguranja, kako je određeno u

članu 20. ovog sporazuma, prema ovim pravnim propisima ispunjava uslove za priznavanje prava na davanje;

2) nosilac svake države ugovornice obračunava teorijski iznos davanja, koji bi pripadao da je ukupan period osiguranja, koji se uzima u obzir za obračun davanja, navršen prema pravnim propisima koje on primenjuje. Ako iznos davanja ne zavisi od dužine perioda osiguranja, uzima se kao teorijski iznos;

3) na osnovu tog iznosa nosilac svake države ugovornice će utvrditi iznos koji je dužan da isplaćuje u srazmeri između dužine perioda osiguranja navršenog prema svojim pravnim propisima i ukupnog perioda osiguranja;

4) ako su kod primene tačke 3) ukupan period osiguranja koji se uzima u obzir prema pravnim propisima država ugovornica i period osiguranja iz člana 20. stav 2. ovog sporazuma duži od najdužeg perioda osiguranja koji je prema pravnim propisima jedne države ugovornice određen za obračun visine davanja, srazmerni iznos za isplaćivanje obračunava se srazmerno odnosu između perioda osiguranja koji se uzima u obzir prema pravnim propisima jedne države ugovornice i njenim najdužim periodom osiguranja;

5) ako se prema pravnim propisima jedne države ugovornice iznos davanja obračunava na osnovu zarade, penzijskog osnova, osnovice osiguranja, odnosno uplaćenog doprinosa u određenom periodu, nadležni nosilac uzima u obzir zaradu, penzijski osnov, osnovicu osiguranja, odnosno uplaćeni doprinos isključivo iz perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima koje on primenjuje.

Član 23.

Umanjenje, ukidanje i obustava isplate penzija

Nezavisno od pravnih propisa država ugovornica o umanjeju, ukidanju ili obustavi isplate penzije zbog sticanja prava na dve ili više penzija, korišćenje penzije prema pravnim propisima jedne države ugovornice ne utiče na pravo korisnika da istovremeno koristi penziju ostvarenu prema pravnim propisima druge države ugovornice. To se ne odnosi na penzije koje se, u obe države ugovornice priznaju, odnosno isplaćuju za iste periode osiguranja.

Član 24.

Period osiguranja kraći od 12 meseci

(1) Ako period osiguranja koji se uzima u obzir prema pravnim propisima jedne države ugovornice ne iznosi ukupno 12 meseci, ne priznaje se nikakvo davanje, osim ako prema tim pravnim propisima postoji pravo na davanje samo na osnovu tog perioda osiguranja.

(2) U tom slučaju nosilac druge države ugovornice kod sticanja, očuvanja ili ponovnog ostvarivanja prava na davanje i kod određivanja njegove visine, uzima u obzir samo taj period osiguranja za koji su plaćeni doprinosi, kao da je navršen prema pravnim propisima koje on primenjuje.

Poglavlje 5.

DAVANjA ZA SLUČAJ SMRTI

Član 25.

Davanja za slučaj smrti

Ako korisnik prima penziju prema pravnim propisima obe države ugovornice, na davanje za slučaj smrti primenjuju se isključivo pravni propisi one države ugovornice u kojoj je umrlo lice imalo prebivalište.

Poglavlje 6.

NEZAPOSLENOST

Član 26.
Sabiranje perioda osiguranja

Period osiguranja izvršen obaveznim osiguranjem prema pravnim propisima jedne države ugovornice, u potrebnoj meri uzima se u obzir kod ostvarivanja prava na novčanu naknadu u slučaju nezaposlenosti prema pravnim propisima druge države ugovornice, ako nezaposleno lice u državi ugovornici u kojoj ostvaruje naknadu ispunjava uslov za ostvarivanje prava za slučaj nezaposlenosti u skladu sa pravnim propisima te države ugovornice i ako pri tom, nisu prekršeni propisi o zapošljavanju stranaca. Periodi osiguranja izvršeni u obe države ugovornice se sabiraju, pod uslovom da se ne odnose na isti period.

DEO IV
RAZNE ODREDBE

Član 27.
Sprovođenje sporazuma

(1) Nadležni organi će administrativnim sporazumom, koji stupa na snagu istovremeno sa ovim sporazumom, odrediti način njegovog sprovođenja.

(2) Sporazumom iz stava 1. ovog člana nadležni organi će u cilju efikasnijeg sprovođenja i radi uspostavljanja jednostavne i brze saradnje između nosilaca obeju država ugovornica odrediti organe za vezu.

(3) Nadležni organi i organi za vezu država ugovornica, obaveštavaće se o sledećem:

1) svim merama koje će usvojiti primenom ovog sporazuma;

2) svim izmenama pravnih propisa u vezi sa primenom ovog sporazuma, a najkasnije u roku od 60 dana od njihovog stupanja na snagu.

(4) U primeni ovog sporazuma nadležni organi, organi za vezu i nosioci obe države ugovornice međusobno će se pomagati i postupati kao kod primene svojih pravnih propisa. Ova pomoć je besplatna.

(5) Nadležni organi, organi za vezu i nosioci dve države ugovornice mogu, u primeni ovog sporazuma, međusobno uspostaviti direktan kontakt, kao i sa zainteresovanim licima ili sa njihovim punomoćnicima.

(6) Nadležni organi, organi za vezu i nosioci jedne države ugovornice ne smeju odbiti zahteve, druge podneske ili dopise zbog toga što su sastavljeni na službenom jeziku druge države ugovornice.

(7) Lekarske preglede koji se obavljaju zbog sticanja prava prema pravnim propisima jedne države ugovornice, a odnose se na lica sa prebivalištem ili boravištem u drugoj državi ugovornici obavice, na zahtev nadležnog nosioca i na njegov teret, nosilac u mestu prebivališta ili boravišta tog lica. Lekarske preglede koji se obavljaju zbog sticanja prava prema pravnim propisima obe države ugovornice, obavlja na svoj teret nadležni nosilac u mestu prebivališta ili boravišta tog lica.

Član 28.
Oslobađanje od overa i plaćanja taksi

(1) Ako su prema pravnim propisima jedne države ugovornice pismeni podnesci i dokumenta koja se prilažu zbog primene ovih pravnih propisa, delimično ili u celini oslobođeni plaćanja taksi, uključujući konzularne i administrativne takse, to oslobađanje se primenjuje i za odgovarajuće pismene podneske i dokumenta koja se podnose zbog primene ovog sporazuma ili pravnih propisa druge države ugovornice.

(2) Dokumenta i isprave koje se podnose zbog primene ovog sporazuma ili pravnih propisa jedne države ugovornice službama druge države ugovornice, ne podležu nadoveri.

Član 29.

Podnošenje zahteva

(1) Zahtevi, izjave ili pravna sredstva koja su u primeni ovog sporazuma ili pravnih propisa jedne države ugovornice, podneta nadležnom organu ili nosiocu jedne države ugovornice, smatraju se zahtevima, izjavama ili pravnim sredstvima podnetim nadležnom organu ili nosiocu druge države ugovornice.

(2) Zahtev za davanje, podnet prema pravnim propisima jedne države ugovornice, smatra se zahtevom za odgovarajuće davanje prema pravnim propisima druge države ugovornice. To ne važi kada podnosilac zahteva izričito zahteva odlaganje ostvarivanja prava na davanja za slučaj starosti, prema pravnim propisima druge države ugovornice.

(3) Zahtevi, izjave ili pravna sredstva koja primenom pravnih propisa jedne države ugovornice treba podneti u određenom roku nekom organu, nosiocu ili drugoj nadležnoj službi te države ugovornice, mogu se podneti u istom roku odgovarajućem organu, nosiocu ili drugoj nadležnoj službi druge države ugovornice.

(4) U slučajevima iz st. 1, 2. i 3. ovog člana organi odmah prosleđuju podnete zahteve, izjave ili pravna sredstva neposredno ili preko organa za vezu, odgovarajućem nosiocu druge države ugovornice.

Član 30.

Valuta i obračunski kurs

(1) Nosilac nadležan za isplatu davanja prema pravnim propisima jedne države ugovornice priznaje davanja u valuti koja važi u državi ugovornici.

(2) Isplata davanja iz stava 1. ovog člana korisniku koji ima prebivalište u drugoj državi ugovornici, vrši se u konvertibilnoj valuti (EUR).

(3) Isplate među nosiocima država ugovornica vrše se u konvertibilnoj valuti (EUR).

(4) Kod preračunavanja davanja u valutu druge države ugovornice merodavan je srednji kurs na dan kada je nosilac doznačio davanje isplatnom organu, radi isplate u drugu državu ugovornicu.

Član 31.

Priznavanje izvršnih odluka

(1) Izvršne odluke nadležnih upravnih organa ili nosilaca jedne države ugovornice, te dokazi o zaostalim plaćanjima (isprave) ili drugim potraživanjima iz socijalnog osiguranja, te zahtevi za povraćaj neopravdano primljenih davanja priznaju se i u drugoj državi ugovornici.

(2) Priznavanje se može odbiti samo ako je u suprotnosti sa pravnim poretkom države ugovornice u kojoj treba da se prizna odluka ili isprava.

(3) Na osnovu izvršnih odluka i isprava priznatih u skladu sa stavom 1. ovog člana sprovodi se izvršenje u drugoj državi ugovornici. Izvršni postupak se sprovodi prema pravnim propisima koji se primenjuju kod izvršenja izdatih odgovarajućih odluka i isprava u drugoj državi ugovornici u kojoj se sprovodi izvršenje. Izvod odluke ili isprave mora da sadrži potvrdu o njenoj izvršnosti (klauzula o izvršenju).

(4) Slovenija primenjuje odredbe ovog člana u skladu sa obavezama koje proizilaze iz članstva u Evropskoj uniji.

Član 32.

Preplaćeni iznosi davanja

(1) Nosilac jedne države ugovornice, koji je isplatio davanje u iznosu većem od onog

koji korisniku pripada, može od nosioca druge države ugovornice zatražiti da od zaostalih iznosa davanja koje treba da isplati korisniku zadrži preplaćeni iznos.

(2) Preplaćeni iznos iz stava 1. ovog člana se direktno isplaćuje nosiocu koji je zatražio njegovo zadržavanje.

Član 33. Naknada štete

(1) Ako lice u skladu sa pravnim propisima jedne države ugovornice ima pravo na naknadu štete nastale u drugoj državi ugovornici, zahtev za odštetu tada prelazi na nosioca prve države ugovornice prema pravnim propisima te države ugovornice.

(2) Ako zahtev za odštetu u vezi sa istovrsnim davanjima po osnovu istog slučaja štete pripada nosiocu jedne i druge države ugovornice, treće lice može isplatom sa oslobađajućim dejstvom jednom ili drugom nosiocu namiriti zahtev oba nosioca. U međusobnim odnosima nosioci su dužni da izvrše poravnanje u srazmernim delovima.

Član 34. Rešavanje sporova

(1) Sporove u vezi sa sprovođenjem ovog sporazuma nadležni organi rešavaće sporazumno.

(2) Ako spor ne bude rešen u skladu sa stavom 1. ovog člana u roku od šest meseci od prvog predloga za početak pregovora, predaće se arbitraži, o čijem sastavu i postupku će se dogovoriti države ugovornice. Odluka arbitraže je za države ugovornice konačna i obavezujuća.

DEO V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35. Pravo na davanja

(1) Ovaj sporazum se ne primenjuje za sticanje prava na davanje pre njegovog stupanja na snagu.

(2) Za utvrđivanje prava na davanja po ovom sporazumu uzima se u obzir i period osiguranja koji je prema pravnim propisima država ugovornica navršen pre stupanja na snagu ovog sporazuma, pri čemu se poseban staž uzima u obzir u priznatom trajanju samo ako je utvrđen za period pre 1. januara 1965. godine.

(3) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana ovaj sporazum primenjuje se i na osigurane slučajeve koji su nastali pre njegovog stupanja na snagu.

(4) Davanja koja se mogu isplaćivati samo na osnovu ovog sporazuma utvrđuju se na zahtev korisnika.

(5) Izuzetno od odredbe člana 20. stav 3. ovog sporazuma, period osiguranja navršen do 7. oktobra 1991. godine prema pravnim propisima obe države ugovornice koji su važili u periodu kada su obe države ugovornice primenjivale pravne propise Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, uzima se u obzir u trajanju priznatom prema tim pravnim propisima.

(6) Davanja utvrđena pre stupanja na snagu ovog sporazuma, neće se ponovo priznavati, ako ovim sporazumom nije drugačije određeno.

Član 36. Uračunavanje perioda osiguranja

(1) Periodi osiguranja navršeni u drugim državama koje je Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija preuzela na osnovu međunarodnih sporazuma sa tim državama, preuzima na svoj teret država ugovornica čiji je osiguranik državljanin na dan podnošenja zahteva za penziju. Ako osiguranik ima državljanstvo obe države ugovornice, periode osiguranja preuzima na svoj teret

država ugovornica u kojoj osiguranik ima prebivalište na dan podnošenja zahteva za penziju. Ako osiguranik nije državljanin država ugovornica ili državljanin neke od država naslednica Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije navedeni periodi osiguranja padaju na teret nosioca države ugovornice čije je republičko državljanstvo imao taj osiguranik na dan preuzimanja obaveze po međunarodnom sporazumu.

(2) Periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika od 1. januara 1973. godine do 7. oktobra 1991. godine padaju na teret države ugovornice čiji državljanin je bilo lice na dan stupanja na snagu ovog sporazuma. Ako lice ima državljanstvo obe države ugovornice periodi osiguranja padaju na teret države ugovornice u kojoj lice ima prebivalište na dan stupanja na snagu ovog sporazuma.

Član 37.

Penzije prema prethodnim pravnim propisima

(1) Penzije koje je nadležni nosilac jedne države ugovornice do 7. oktobra 1991. godine priznao prema pravnim propisima Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije uzimajući u obzir period osiguranja, navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice, ostaju obaveza nadležnog nosioca države ugovornice koji je te penzije priznao.

(2) Penzija koju je nadležni nosilac jedne države ugovornice priznao u smislu stava 1. ovog člana ostaje obaveza nosioca države ugovornice koji ju je priznao i ne određuje se ponovo ni kada nadležni nosilac druge države ugovornice prizna penziju ili srazmerni deo penzije primenom ovog sporazuma, na osnovu perioda osiguranja koji kod određivanja penzije iz stava 1. ovog člana još nije uzet u obzir iako period osiguranja iznosi manje od 12 meseci.

(3) Penzije koje je nadležni nosilac jedne države ugovornice priznao u srazmernom delu u periodu od 8. oktobra 1991. godine do stupanja na snagu ovog sporazuma uzimajući u obzir period osiguranja navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice i primenom nekog trećeg međunarodnog sporazuma o socijalnom osiguranju, izuzimajući sporazume zaključene između država nastalih na teritoriji Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, ne preračunavaju se prema odredbama ovog sporazuma. To se odnosi i na takozvane "samostalne" penzije, priznate u istom periodu na osnovu zajedničkog perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima obe države ugovornice, ukoliko je na osnovu tih perioda osiguranja nosilac neke treće države priznao svoju penziju prema međunarodnom sporazumu o socijalnom osiguranju između jedne od država ugovornica i te treće države.

(4) Nakon smrti korisnika penzije iz st. 1. do 3. ovog člana odredbe navedenih stavova primenjuju se i za ostvarivanje prava na porodičnu penziju.

Član 38.

Ponovno određivanje penzija

(1) Penzije koje je nadležni nosilac jedne države ugovornice priznao u periodu od 8. oktobra 1991. godine do stupanja na snagu ovog sporazuma, uzimajući u obzir i period osiguranja navršen prema pravnim propisima druge države ugovornice, ponovo se određuju po službenoj dužnosti prema odredbama ovog sporazuma. To se odnosi i na penzije koje su prvi put priznate u jednoj od država ugovornica do 7. oktobra 1991. godine, a nakon toga do stupanja na snagu ovog sporazuma ostvarene i priznate u drugoj državi ugovornici na osnovu pretežnog perioda osiguranja navršenog prema pravnim propisima te države ugovornice. Dan kada je nosilac prve države ugovornice pokrenuo postupak smatra se kao dan podnošenja zahteva, prema pravnim propisima druge države ugovornice.

(2) U postupku za ponovno određivanje penzije nosilac druge države ugovornice ceni uslove za sticanje prava na istovrsnu penziju prema pravnim propisima koji su važeći na dan stupanja na snagu ovog sporazuma. Ako je u prvoj državi ugovornici priznato pravo na invalidsku penziju, a u drugoj državi ugovornici nisu ispunjeni uslovi za priznavanje prava na invalidsku

penziju, u drugoj državi ugovornici se priznaje pravo na starosnu penziju ako su za nju ispunjeni uslovi.

(3) Ako uslovi za priznavanje prava na penziju u drugoj državi ugovornici nisu ispunjeni na dan stupanja na snagu ovog sporazuma, a ispunjeni su na dan odlučivanja o pravu, pravo na penziju se priznaje od dana kada su uslovi ispunjeni.

(4) Ukoliko u drugoj državi ugovornici, uslovi za priznavanje prava u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana nisu ispunjeni, nosilac prve države ugovornice, po službenoj dužnosti, ponovo pokreće postupak za ponovno određivanje penzije kada budu ispunjeni uslovi u drugoj državi ugovornici.

(5) Ako bi primenom stava 1. ovog člana zbir penzija obračunatih prema pravnim propisima dve države ugovornice bio manji od već priznate penzije koja bi se na dan ponovnog određivanja isplaćivala prema pravnim propisima jedne države ugovornice, nadležni nosilac te države ugovornice će korisniku isplaćivati i razliku između svoje već priznate penzije i zbira penzija obračunatih prema pravnim propisima dve države ugovornice na sledeći način:

1) korisniku koji je penziju već stekao prema pravnim propisima jedne države ugovornice i koji na dan ponovnog određivanja penzije ima prebivalište u toj državi ugovornici, nadležni nosilac će penziju i dalje isplaćivati u iznosu koji bi mu pripadao prema pravnim propisima te države ugovornice. U tom slučaju će nadležni nosilac druge države ugovornice isplaćivati penziju neposredno nadležnom nosiocu prve države ugovornice.

2) korisniku koji je pravo na penziju već stekao u toj državi ugovornici i koji na dan ponovnog određivanja penzije ima prebivalište u drugoj državi ugovornici ili u nekoj treći državi, isplaćivaće ponovo određenu penziju prema svojim pravnim propisima i razliku između poslednjeg isplaćenog iznosa ranije priznate penzije i zbira penzija određenih prema pravnim propisima obe države ugovornice. Razliku iz prethodne rečenice isplaćivaće nadležni nosilac prve države ugovornice sve dok zbir penzija određenih po pravnim propisima dve države ugovornice ne dostigne iznos ranije isplaćivane penzije. Za pokrivanje preplaćenih iznosa kod nosioca prve države ugovornice, nosilac druge države ugovornice će svoje iznose penzije isplaćivati nosiocu prve države ugovornice sve dok nosilac prve države ugovornice ne bude ponovo odredio penziju i dok preplaćeni iznos kod nosioca prve države ugovornice ne bude isplaćen, a nakon toga će penziju isplaćivati neposredno korisniku. O svakoj promeni visine penzije obaveštavaće nadležnog nosioca prve države ugovornice dok to bude potrebno.

(6) Nadležni nosilac u prvoj državi ugovornici ponovo određuje penziju na osnovu novo utvrđenog perioda osiguranja u skladu sa ovim sporazumom samo ako nosilac druge države ugovornice prizna pravo na penziju u skladu sa st. 1, 2, 3. i 4. ovog člana.

(7) Pravo na penziju, utvrđeno i obračunato primenom st. 1, 2. i 4. ovog člana pripada od prvog dana po isteku meseca u kome je nosilac koji je prvi utvrdio pravo na penziju pokrenuo postupak za ponovno određivanje penzije.

(8) Penziju priznatu u skladu sa ovim članom nosilac druge države ugovornice isplaćivaće nosiocu prve države ugovornice dok nosilac prve države ugovornice ne saopšti da je preplata izmirena i da se penzija druge države ugovornice može isplaćivati neposredno korisniku. Nosilac druge države ugovornice počće sa isplatom penzije nosiocu prve države ugovornice odmah po priznavanju prava.

(9) Penzije koje je nadležni nosilac jedne države ugovornice priznao u periodu od 8. oktobra 1991. godine do dana stupanja na snagu ovog sporazuma na osnovu perioda osiguranja kraćeg od 12 meseci navršenog prema pravnim propisima te države ugovornice i uz uzimanje u obzir perioda osiguranja navršenog isključivo prema pravnim propisima druge države ugovornice, ponovo se će odrediti primenom člana 24. ovog sporazuma i stava 7. ovog člana.

(10) Periodi osiguranja navršeni prema pravnim propisima Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije o penzijskom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika i preuzeti periodi osiguranja iz člana 36. stav 1. ovog sporazuma ostaju obaveza nadležnog nosioca države ugovornice koja je prva priznala penziju.

Član 39.

Ratifikacija i stupanje na snagu

- (1) Ovaj sporazum podleže ratifikaciji.
- (2) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog meseca po isteku meseca u kome su razmenjeni ratifikacioni instrumenti.

Član 40.
Trajanje i otkazivanje

(1) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme. Svaka država ugovornica ga može otkazati uz otkazni rok od šest meseci, istekom tekuće kalendarske godine pri čemu se otkaz dostavlja u pismenom obliku, diplomatskim putem.

(2) U slučaju otkazivanja ovog sporazuma njegove odredbe se i dalje primenjuju na stečena prava, kao i na zahteve za ostvarivanje prava podnete do dana njegovog otkazivanja.

U potvrdu ovoga opunomoćenici su potpisali ovaj sporazum i stavili pečat.

Sačinjeno u Ljubljani, dana 29. septembra 2009. godine, u dva originalna primerka na srpskom i slovenačkom jeziku pri čemu su oba teksta autentična.

Za Republiku Srbiju
Rasim Ljajić, s.r.

Za Republiku Sloveniju
dr Ivan Svetlik, s.r.